



ŐSZI TALÁLKOZÓ

MAKÓ, 2026. SZEPTEMBER 19.





NAGYCSALÁDOSOK
ORSZÁGOS
EGYESÜLETE
1987

ŐSZI TALÁLKOZÓ



MAKÓ
2026. SZEPTEMBER 19.



Tisztelt Olvasó! Kedves Nagycsaládosok!

Szeretettel és örömmel köszöntöm Önöket Makón, a Maros-parti városban, ahol a hagyomány, az épített örökség, a természet közelsége és a közösség ereje különleges egységet alkot. Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy városunk adhat otthont a Nagycsaládosok Országos Egyesülete Őszi országos találkozásának. Közel ezerkétszáz vendéget fogadhatunk ezen a jeles alkalmon, és külön öröm, hogy Makó ezúttal egy olyan közösség előtt mutatkozhat be, amelynek értékei – a család szeretete, az összetartozás, a gondoskodás és a közösségért vállalt felelősség – számunkra is különösen fontosak.

„A család nem egyszerűen fontos dolog. A család minden.”

Ezek a gondolatok talán még erősebben igazak egy nagycsaládban, ahol a mindennapok örömei, kihívásai és közös élményei megsokszorozódnak. A nagycsalád egyszerre jelent biztonságot, szeretetet, alkalmazkodást és felelősséget – miközben megtanít arra is, hogy egymásra figyelve, egymást segítve mindig többre vagyunk képesek. A Nagycsaládosok Országos Egyesületének közösségépítő munkája ezért valamennyiünk számára példaértékű.

Makó különleges város. Épített örökségünk meghatározó része Makovecz Imre, Kossuth- és Ybl-díjas építész szellemiségéhez kapcsolódik. Városunkban tizennégy olyan jelentős épület és építészeti érték található, amelyek egyedülálló módon őrzik ezt az örökséget. Közülük talán legismertebb a **Hagymatikum Gyógyfürdő**, amely ma már nemcsak Makó egyik jelképe, hanem városunk turizmusának zászlóshajója és egyben olyan találkozási pont, ahol generációk tölthetnek együtt tartalmas időt. De Makó nemcsak épületeivel várja vendégeit. A város egyik legnagyobb kincse a természet: a Maros folyó és annak páratlan szépségű környezete. A **Maros-part**, a **Maros Kalandpart** és a **Lombkoronásétány** a családok számára is számtalan közös élményt kínál – legyen szó játékról, kalandról, kirándulásról vagy egyszerűen csak a természetben együtt töltött időről.

Bízom benne, hogy a találkozó programjai mellett Önöknek is lesz lehetőségük arra, hogy felfedezzék Makó különleges arcát. Sétáljanak egyet a városban, ismerjék meg Makovecz Imre örökségét, pihenjenek meg a Maros partján és mindenekelőtt vigyenek magukkal sok olyan közös élményt, amelyre később is jó szívvel emlékeznek majd. Egy város ugyanis akkor válik igazán élővé, amikor megtelik emberekkel, találkozásokkal, beszélgetésekkel, gyermekek nevetésével és közös élményekkel. Éppen ezért különösen örülünk annak, hogy szeptemberben Makó adhat otthont ennek a nagyszerű közösségnek.

Köszönöm a Nagycsaládosok Országos Egyesületének, hogy városunkat választotta a találkozó házigazdájául és köszönet illeti mindazokat, akik munkájukkal, önkéntességükkel és elkötelezettségükkel nap mint nap tesznek a nagycsaládokért és egy erős, egymást segítő közösségért. Szívből kívánom, hogy az itt töltött napok legyenek tele örömmel, feltöltődéssel, találkozásokkal és felejthetetlen családi élményekkel!

Isten hozta Önöket Makón!

Szeretettel:

Farkas Éva Erzsébet

Makó város polgármestere



NOE ŐSZI TALÁLKOZÓ

Kedves Nagycsaládos Tagtársaim!

Vannak pillanatok, amelyeket már jó előre várunk. Az idei Őszi Találkozó is éppen ilyen: egy kis kiszakadás a hétköznapi napokból, amikor együtt lehetünk, feltölthetünk, új élményeket szerezhethetünk, és persze újra megtapasztalhatjuk, milyen jó egy nagy, összetartó közösséghez tartozni.

Idén **Makó városa és a Makói Nagycsaládosok Egyesülete** lát bennünket vendégül. Már tavaly jelezték, hogy szívesen vállalnák az Őszi Találkozó házigazdájának szerepét, amit örömmel támogattunk. A NOE munkatársaival azóta is nagy lendülettel készülnek arra, hogy igazán tartalmas és emlékezetes napokat tölthessünk együtt.



Sokféle programmal és nagyszerű kedvezményekkel várunk minden családot, és mindenkit arra biztatok, hogy használjátok ki a lehetőségeket, és engedjétek, hogy Makó vendégszeretete igazán magával ragadjon! Fedezzétek fel a város különleges hangulatát, gyönyörű épületeit és nevezetességeit, köztük a Makovecz Imre által tervezett Hagymatikumot, Hagymaházat és a Szent István király-templomot. Sétáljatok egyet a Marosparton, pihenjétek, beszélgetsetek, és gyűjtsetek minél több olyan közös emléket, amelyre később is jó szívvel gondolhattok vissza!

De legalább ennyire fontos, hogy **egymásra is rátaláljunk**. Az Őszi Találkozó mindig nagyszerű alkalom arra, hogy megszólítsatok olyan családokat, akikkel talán még nem találkoztatok, vagy akiket eddig csak látásból ismertetek. Egy jó beszélgetésből új barátság, egy közös programból pedig akár egy életre szóló kapcsolat is születhet. Ne féljétek odalépni egymáshoz, hiszen éppen ettől lesz igazán közösség egy közösség!

Önfeledt szórakozást, sok-sok közös családi élményt, új barátságokat és tartalmas kapcsolódást kívánok minden kedves tagtársamnak! Találkozzunk Makón, és érezzük magunkat igazán jól együtt!

Herbert Gábor

NOE elnök

MAKÓ

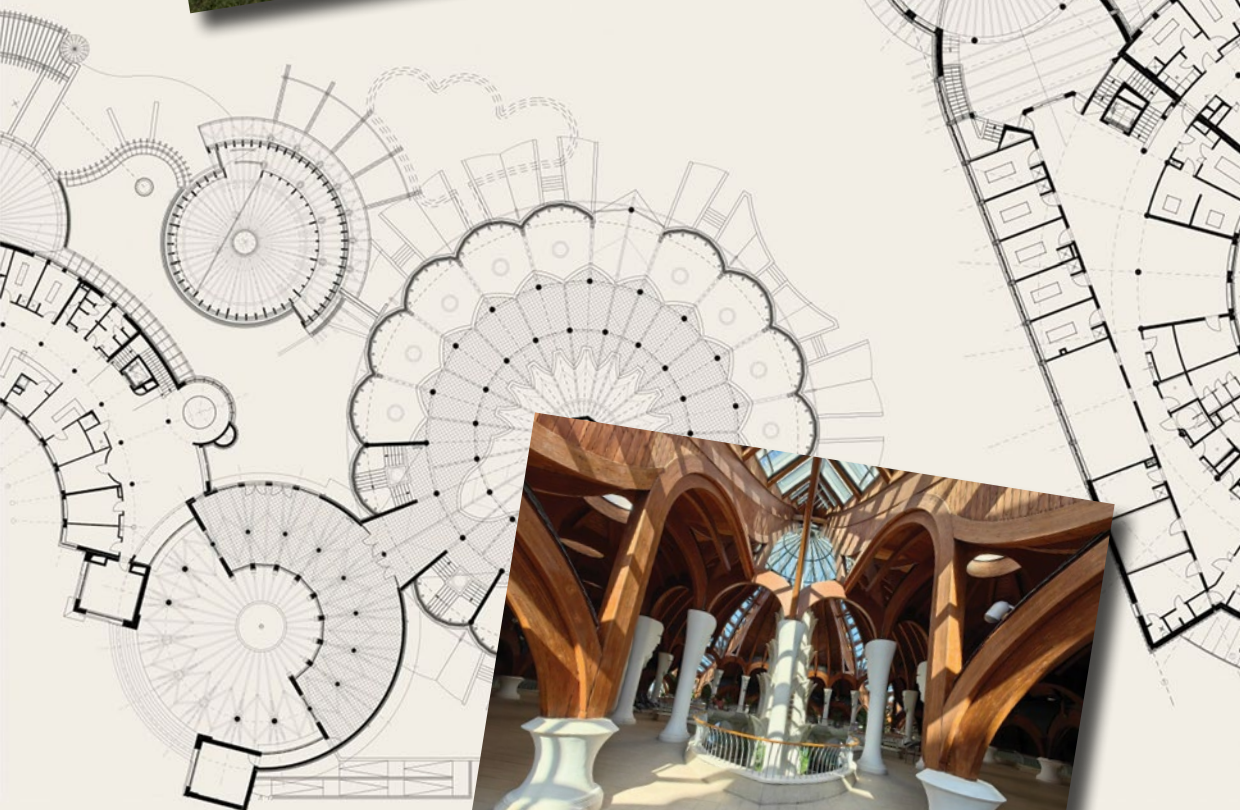
A város Csongrád-Csanád vármegyében a Maros jobb partján, a román határ közelében, a nevét viselő járás központja. Első írásos említése 1247-ből maradt fenn, amikor a település helyén folyami átkelő jött létre. A török hódoltság alatt többször elpusztították, de mindig újratelepült.

Szerepe a karlócai béke után nőtt meg, 1730-tól Csanád vármegye székhelye lett. 1890-ben népessége alapján a történelmi Magyarország 12. legnagyobb városa volt. Bár fő megélhetési forrása a kezdetek óta a mezőgazdaság, szellemisége is igen jelentős; kulturális élete a 20. század elején volt a leggazdagabb, amikor a városban élt és tevékenykedett József Attila, Juhász Gyula és Móra Ferenc is. Az 1950-es megyerendezéskor elveszítette megyeszékhelyi státuszát, ráadásul Magyar Népköztársaság első éveiben Jugoszlávia közelsége miatt semmilyen fejlesztést nem hajtottak végre a településen. A rendszerváltás után a város fokozatosan vált egyre élhetőbbé, vonzóbbá a befektetők és a turisták számára.

Makó főként a makói hagyma révén ismert, ami hungarikum, de turisztikai vonzerejét növeli, hogy Virágos Magyarország fődíjazottja volt 2022-ben. Legfőbb vendégcsalogató eleme azonban a termálvíz, amelyet a fúrások 1956-ban juttattak felszínre. A Termál- és Gyógyfürdőt az évtizedek alatt folyamatosan bővítették, 2012 januárja óta pedig teljesen új épületegyüttessel, wellness-, gyógy- és élményelemekkel várja az idelátogatókat. A gyógyvíz jótékony hatásait a Marosból származó gyógyiszap egészíti ki.

(forrás: Wikipédia)





MAKÓ ÉS KÖRNYÉKE LÁTNIVALÓI

VÁROSHÁZA

Érdemes megnézni a városházát, amely eredetileg Csanád vármegye székháza volt. A város monumentális középülete 1780-ban Vertics József földmérő tervei alapján épült barokk stílusban. 1839-ben Giba Antal tervei alapján klasszicista stílusban építették át mai formájára. A város közéletének fontos színtere volt az épület. A nemzet csalogánya, Hollósy Kornélia 1879-től Lonovics József főispán hitveseként a ház lakója volt. Az előcsarnokban található a Városház Galéria, amely kiállításoknak ad helyet.



MÚZEUM, SKANZEN

A Városházától tovább sétálva a Megyeház utcán eljutunk a József Attila Múzeumhoz (+36 62/213-540). A múzeum keddtől vasárnapig 10:00–17:00 óra között tart nyitva. A monoton homlokzatot Varga Imre épületplasztikája töri meg, a református ó-tető egykori kopjafái kaptak itt új tartalmat. A népelet tárgyait humanizálva az emberi munkát – a hagymakertész robotos életét – is érzékelteti. Munkába indulás (talicskakerék), a munkavégzés (vízimalom meghajtó gerendelye), a termelés betakarítása (szüretelősajtár), a dolgozók nap vége (lebukó nap, feljövő hold). Maguk a kopjafák pedig az idő múlását is érzékeltetik. Az egyiken felvéssze olvashatjuk: rövid az élet.



Megtekinthető itt a 2008-ban nyílt állandó kiállítás „Küzdelmes évszázadok” címmel, Makó város története az újjátelepüléstől a rendszerváltásig (1699–1989), valamint ugyancsak állandó kiállítás emlékezik meg Galamb Józsefről egy eredeti FORD-T modell autó bemutatásával, illetve az épület számos vándorkiállításnak is helyet ad.

A múzeumhoz tartozik a skanzen. Itt megtekinthető a makói hagymás ház, eredeti berendezéssel. Ezenkívül megtalálható itt még egy asztalosműhely, eredeti szerszámokkal és mintakönyvekkel a 20. század elejéről, valamint az apátfalvi konyha, lakószoba, egy kovács-bognárműhely ugyancsak eredeti szerszámokkal, szánkótalpas gabonakasok és hombárok szintén a 20. század elejéről.



MAKOVECZ IMRE ÉPÜLETEI MAKÓN

HAGYMAHÁZ – 1998

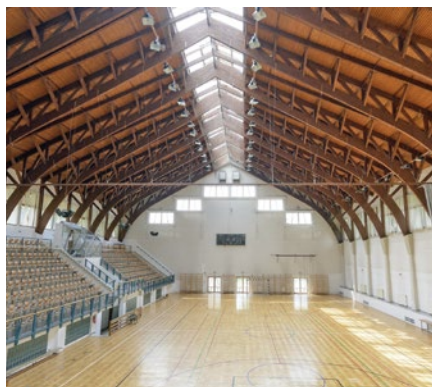
Makovecz Imre első megvalósult makói munkája. A Marczibányi térre néző művelődési ház homlokzatát a környezetében már meglévő épületekéhez hasonlóan alakították ki. Tornyai a természet megújulását szimbolizálva, növénytörzsek üveg elemekkel törnek az ég felé. A klasszikus épületbelső aulájában fákat formázó vasbeton pillérek tartják a tetőszerkezetet. A 390 ülőhellyel ellátott előadó színpadát antropomorf, emberi bordarendszert ábrázoló faszerkezet fedi. Ez a különleges díszítőelem a művész fiatalkori terveire volt jellemző, s gyakran visszaköszönő motívumként jelent meg korai műveiben. Az építész első hasonló munkája a Farkasréti Ravatalozó Budapesten, a Hagymaház pedig az utolsó.



JÓZSEF ATTILA GIMNÁZIUM ÉS ERDEI FERENC SPORTCSARNOK – 2001

A városi gimnázium bővítésére, illetve az iskolával szomszédos területen kialakításra kerülő új sportcsarnok megtervezésére Makovecz Imre Gerencsér Judit építész tanítványát bízta meg. A 2001-ben befejeződött kivitelezői munkálatokat követően a 28 tanteremből álló épülethez intézményi és városi rendezvényeknek helyet adó aulát, két tornyot formáló vizesblokkot, emeleti üvegtetős galériát és 40 000 kötetnek helyet adó könyvtárat avathattak fel. A sportcsarnok ugyancsak ebben az évben készült el, amelyet az iskola tanulói használnak, továbbá városi sportesemények lebonyolítására is hasznosítják. Nevét Erdei János





Európa bajnoki bronzérmes makói ökölvívóról kapta. Mindkét épület érdekesége az organikus jelleg és az eklektika építészeti stílusának találkozása és harmóniája.

TANUSZODA – 2007

Csernyus Lőrinc tervező munkája és felügyelete mellett valósult meg a mai makói gyógyfürdő első épülete 2006-ban. Makovecz Imre tanítványa két részre bontotta az épület megalkotásának folyamatát. A könnyű fa tetőszerkezetű tanuszodát U alakú, polgári léptékű házak veszik körül a Szent István tér felől, ezek ihlették fehér, letisztult homlokzatát. Az elképzelés másik része alapján pedig a szerves építészetre jellemzően az udvar felőli hátsórész a természetközelséget hirdeti. Az épületben kialakított medencében az úszásoktatás keresztirányban történik, így a medence sávok folyamatos mélyülésével teremti meg a tanulók számára a megfelelő feltételeket.



KÖZTEREK – 2008

A hajdani Csanád vármegye székháza előtti tér kialakítása Makovecz Imre tervei alapján valósult meg 2008-ban. A térrendezés során helyezték át a Kossuth-szobrot, háttérét szárnyas, fém zászlócskákkal egészítették ki, illetve az épület előtti terület is megújult, zöld növényzetet alakítottak ki a szomszédos Úri és Aradi utca között.



Ugyanebben az évben került sor a Széchenyi tér kialakítására, amelyet Csernyus Lőrincsel közösen, egy jellegzetes mester és tanítványa munka keretében valósított meg a két építész. Központi elhelyezkedésének köszönhetően az egykori piac helyén egy kellemes hangulatú, mezővárosi építészeti gesztus jöhetett létre. A Deák Ferenc utca felőli részét lezáró félkört formázó ívben állítanak fel színpadot a városi rendezvények alkalmával.

MAKÓI BUSZPÁLYAUDVAR – 2010



Makovecz Imre 2010-ben megvalósult munkája a város központi buszpályaudvara. A megkövesedett ligetet szimbolizáló épületet a helyben kiöntött oszlopokból kialakított nehéz fatörzsek ölelik körbe, feljebb a könnyedebb ágakból alakul ki a lombkoronát formáló tetőszerkezet. Az építmény kialakítását döntően természetesen a funkciója határozta meg, a hosszúkás elrendezés a buszok parkolóhelyeihez igazodva nyerte el végleges formáját. A kellemes hangulatú váróban az organikus építészetben megszokott és jól ismert íves, faszerkezet fogadja az utazókat. A tervezési fázisban eredetileg rézfedéssel lett volna ellátva a tető külső szerkezete a jelenleg bádoggal helyett, de az utolsó változtatásra végül nem került sor.

KÁLVIN TÉRI REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA – 2010

A makói általános iskola épületbővítése Csernyus Lőrinc nevéhez kötődik. 2011-ben készült el az építész által megvalósult térkialakítás, amely bejárata közvetlenül a Hold utca felől nyílik. Az épület bővítéséhez tartozott még egy több funkciós étterem és előadótér tervezése és kivitelezése is.



BÚZA UTCAI BÖLCSŐDE – 2011

A Makó északi felén, „Újvároson” található épület terveit Makovecz Imre készítette el. A 2000-es években férőhely-problémák miatt volt szüksége a városnak a létesítmény kialakítására, amely végül 2011-ben fejeződött be. Elsődleges szempont a tervezésekor egy kör alaprajzú, hangulatos, gyermekeknek szóló,

önálló foglalkoztató tér létrehozása volt. Kívülről a földből kinövő kupolák üveg tetődíszükkel hivatottak az eget a földdel összekötni. A bölcsőde középület kategóriában elnyerte a „2011 legszebb homlokzata” díjat.



KÖZHIVATALOK HÁZA – 2011

A már meglévő, hajdani háromszintes kollégium épület belső részének készítésére kapott megbízást a Makona tervezőiroda. A tervezési munkálatokra Gerencsér Judit építészrt kérték fel, így a 2011-ben elkészült létesítmény átalakulása után kívülről klasszicista jelleget kapott. Az iroda célja akkoriban a Makói Polgármesteri Hivatal belső és külső kialakításához hasonló megvalósítás volt.



ZENEPAVILON – 2012

A nyári szabadtéri zenei előadásoknak helyet adó, medencékkel övezett Zenepavilont Makovecz Imre eredetileg a gyógyfürdővel együtt álmodta meg. Végül azonban az építészről utólag elnevezett teret közművesítve építették ki 2012-ben. A pavilon érdekessége a fedő kupola belső részében elhelyezett, úgynevezett

hangfogó madár, amelyet zsinórok segítségével a zenéhez lehet igazítani, ezáltal növelhető az akusztikus élmény az előadások során.



MAKÓI HAGMATIKUM GYÓGYFÜRDŐ – 2012

A 2006-ban elkezdődött fürdőfejlesztés utolsó szakasza 2012-ben, a makói gyógyfürdő központi wellness-, gyógy- és élményrészlegének átadásával fejeződött be. A Makovecz Imre által megálmodott és megtervezett fürdő büszkén hirdeti az organikus építész tanait, melyek szerint mindegy, hogy milyen egy épület funkciója, a szakrális templom hangulatát kell megidéznie. A művész a magyar népet mindig egy tiszta nemzetként emlegette, a létesítményt pedig a római és török fürdők hangulatához hasonlóan emelte a tisztaság templomának szellemiségébe, ezáltal válhatott a fizikai-szellemi megtisztulás helyszínévé.



MAKÓI HAGYMATIKUM GYÓGYFÜRDŐ BŐVÍTÉS

Makón a szerves építészet fejlesztése, bővítése a jelenben is tart. A legújabb, 2024-es beruházást követően a gyógyfürdő meglévő épületéhez kapcsolták az eddig el nem készült családi és élmény zónát. Az új kupola alatt csúszdamedencéket, illetve lelket pihentető, látványában lenyűgöző tereket alakítottak ki. Az Atlantisz Világ érdekessége, hogy a központi életfa elemeit a már álló kupolaszerkezeten keresztül daruval emelték a helyére. Az új komplexum továbbá földszinti öltözőkkel, tetőtéri napozóterasszal és egy csúszda-indítórónnyal is kiegészült. A fürdő gyógymedence részlege pedig egy csaknem 200 négyzetméteres termálvizes kóktélbár medencével bővült.



JÓZSEF ATTILA VÁROSI KÖNYVTÁR



A 2019-es évben adták át a makói könyvtár épületét, amely Makovecz Imre 2006-ban elkészített terve alapján valósult meg. A kétemeletes létesítményben található meg a felnőtt- és gyermekkönyvtár, illetve a Deák Ferenc utca is egységes kialakítást kapott, így a Széchenyi térhez közvetlenül kapcsolódik.

SÉTA A MAROS-PARTON

A városközponttól 2,5 km-re található **Maros partját** a Liget utcán keresztül közelíthetjük meg gépjárművel vagy kerékpárral, amely már évtizedek óta a makóiak és a környékbeli lakosok kikapcsolódásának egyik legkedveltebb célpontja.

A **Lombkorona Sétány** a folyó jobb partján található látványosság, amely Európa egyedülálló létesítményeként mutatja be az ártéri környezetet és élővilágot. A sétány 191 méter hosszú és 8–10 méter magasban fut végig a lombkorona szinten. Hozzá tartozik egy 18 méter magas kilátótorony, ahonnan egy 45 méter hosszú csúszda vezet le a talajszintig. Makó Város Önkormányzata a 2012-ben elkészült új gyógyfürdőhöz és a megnövekedett idegenforgalmi érdeklődéshez kapcsolódóan kezdett bele a Maros-part fejlesztésébe.



Tovább haladva a strandhoz vezető úton, körülbelül 300 méter séta után érkezünk meg a **Maros Kalandpartra**. A festői Maros folyó mellett található a 4 méteres magasságban kiépített, 29 feladtból álló kötélpálya, amely valódi kihívást kínál mindazoknak, akik próbára akarják tenni ügyességüket, kitartásukat és bátorságukat. A kalandparkban található gyermek és felnőtt pálya, canopy, inga, mászófa és mászófal, tandem, alpesi csúszópálya, magaslati fészek, valamint trambulin is.

PROGRAMOK A MAROS KALANDPARTON

9:00 **Regisztráció**

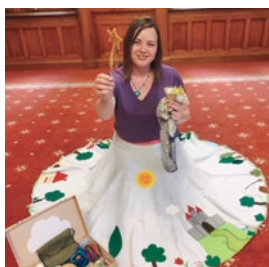
A makói Magán Zeneiskola fúvószenekara zenével várja a családokat.

10:00 **Megnyitó**

Köszöntők

10:45 – 12:00 SZÍNPADI PROGRAMOK

- ▶ A makói Magán Zeneiskola Gyermek Fúvószenekarának előadása
- ▶ Kollarik-Hegedűs Rita Pompás Mesés Nagykövet mesél
- ▶ Taekwondo bemutató – Makó TKD Klub, Gera József taekwondo mester vezetésével
- ▶ Pozitív fegyelmzés – Gulyásné Auffenberg Noémi előadása szülőknek



10:00 – 16:00 – PROGRAMOK A PARK TERÜLETÉN

- ▶ Terápiás és engedelmes jellegű bemutató kutyákkal – Puha Mancsok Egyesülete (Szeged), Gácsi Mária vezetésével
- ▶ Solymászművészeti bemutató – Deák Dávid solymász vezetésével
- ▶ Madárgyűrűzés bemutató – a Magyar Madártani Egyesület Csongrád vármegyei helyi csoportja
- ▶ Íjászat – a Marosmenti Íjászok Sportegyesület, Püspöki Zoltán vezetésével



10:00 – 14:30 KÉZMŰVES FOGLALKOZÁSOK GYEREKEKNEK

- Ékszer- és kitűzőkészítés, gyöngyfűzés, sógyurmázás, zsenília virág készítés, kavicsfestés, zsugorkázás, legyező készítés, arcfestés, hajfonás



SPORT- ÉS SZABADIDŐS PROGRAMOK

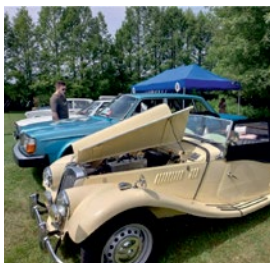
A program során többféle sportolási lehetőség várja a résztvevőket: pingpong, tollaslabda és csocsó, a sakkot pedig – a Makói SVSE jóvoltából – azok is kipróbálhatják, akik szívesen megismerkednének ezzel a klasszikus játékkal.

A kisebbeket népi kultéri játékok és népi játszóház várja, ahol a hagyományos népi játékok világát ismerhetik meg.



A természetkedvelők tanösvénytúrán vehetnek részt, a mozogni vágyókat pedig futóverseny várja a Maros-parti túraösvényen.

A járművek szerelmesei a Maros-parti Veteránjárműveket Kedvelők Sportegyesületének veterán autókból és motorokból álló különleges kiállítását tekinthetik meg. A rendvédelmi és katasztrófavédelmi szervezetek bemutatkozása során pedig a mentők, a tűzoltóság és a rendőrség munkájába is betekintést nyerhetnek a jelenlévők.



BEMUTATKOZÓ PARTNEREINK:



NOE ŐSZI TALÁLKOZÓ

HASZNOS INFORMÁCIÓK

FELNŐTT ÉS GYERMEKORVOSI ÜGYELET

Hódmezővásárhelyi – Makói Egészségügyi Ellátó Központ

6900 Makó, Kórház u. 2.

Sürgősségi osztály: +36 62/511-151/185 mellék

Gyermeksürgősségi osztály: +36 62/511-151

FOGORVOSI ÜGYELET

6900 Makó, Hollósy Kornélia u. 2/a

minden hétfőn és hétköznapra eső ünnepnapon 8–10 óráig

Egységes ügyeleti telefonszám: 1830

GYÓGYSZERTÁRI ÜGYELET

Hétköznapokon az ügyeletes gyógyszerár **19-től 22:30 óráig** elérhető.

Szombaton és vasárnap a Fehér Tulipán Gyógyszertár **17 óráig** tart nyitva.

Munkaszüneti napokon az ügyeletes gyógyszerár **9-től 14:30 óráig** elérhető.

2026. szeptember 16–22-ig az ügyeletes gyógyszerár:

Arany Kereszt Gyógyszertár (Vásárhelyi u. 50.)

Szombat délelőtt nyitva tartó gyógyszerárak:

Apaffy Gyógyszertár, Arany Kereszt Gyógyszertár, Kígyó Gyógyszertár, Deák Ferenc utcai és Széchenyi téri Pingvin Patika.

TÁMOGATÓINK:



Makó Város Önkormányzata



KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM



NOE ŐSZI TALÁLKOZÓ



Tavaszi szél vizet áraszt

Allegretto



1. Ta - va - szí szél vi - zet á - raszt,
2. Hát én im - már kit vá - lasz - szak,



vi - rá - gom, vi - rá - gom,
vi - rá - gom, vi - rá - gom,



Min - den ma - dár tár - sat vá - laszt,
Te en - ge - met, én té - ge - det,



vi - rá - gom, vi - rá - gom.
vi - rá - gom, vi - rá - gom.

Népes fészek, boldog fészek,
virágom, virágom,
Fiókái vígan élnek,
virágom, virágom.

Áldott napfény süss le rájuk,
virágom, virágom,
Csillagtenger őrizd álmuk,
virágom, virágom.